HSK 1 · 汉语小练习 · 作业纸

了

le · два значення

Маленька частка 了 робить дві різні справи: **закриває дію** (після дієслова) і **повідомляє про зміну чи новину** (в кінці речення).

了 №1 після дієслова

Дія завершена. Ставимо одразу **після дієслова**, далі зазвичай іде об'єкт (з числом чи без).

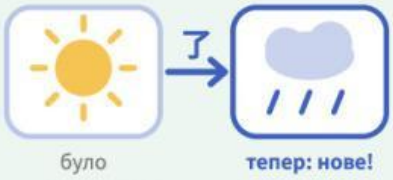
підмет + V + 了 + об'єкт

我买了苹果。
Wǒ mǎi le píngguǒ.
Я купив(ла) яблука.

他喝了一杯茶。
Tā hē le yì bēi chá.
Він випив чашку чаю.

我昨天看了电影。
Wǒ zuótiān kàn le diànyǐng.
Учора я подивився фільм.

了 №2 в кінці речення

Зміна або новина. Ставимо **в кінці**: щось стало інакше, з'явилось нове, або підтверджуємо подію.

речення + 了 (було не так → тепер так)

下雨了。
Xiàyǔ le.
Пішов дощ. (щойно не було)

现在五点了。
Xiànzài wǔ diǎn le.
Вже п'ята година.

他去学校了。
Tā qù xuéxiào le.
Він пішов до школи.

没 · заперечення

我买了苹果。 → 我没买苹果。
Wǒ mǎi le píngguǒ. → Wǒ méi mǎi píngguǒ.

他去学校了。 → 他没去学校。
Tā qù xuéxiào le. → Tā méi qù xuéxiào.

了 **зникає**, перед дієсловом з'являється 没 (没有).
Питання й відповідь: 你吃饭了吗? — 吃了。 / 没吃。

Без 了

Звичка і **бажання / почуття** — без 了:

我每天喝茶。 Wǒ měitiān hē chá.
我想喝茶。 Wǒ xiǎng hē chá. · 我喜欢苹果。

Компас вибору

1. Дія вже зроблена (V + об'єкт)? → V + 了
2. Щось змінилось / нова новина? → … 了
3. Заперечення? → 没 + V, без 了

Бонус: можна обидва одразу — **我吃了三个苹果了。** Wǒ chī le sān ge píngguǒ le. (з'їв(ла) вже три яблука). У запереченні 没 лише один раз: 我没吃苹果。

LIVEWORKSHEETS

练习 liànxí · Практика

Ім'я: _____ Дата: _____

① 选一选 Яке тут 了? Познач ○: V + 了 (після дієслова), … 了 (в кінці) чи обидва

● контрольована практика

1	我买了苹果。 Wǒ mǎi le píngguǒ. · Я купив(ла) яблука.	○ V+了	○ … 了	○ 了 … 了
2	下雨了。 Xiàyǔ le. · Пішов дощ.	○ V+了	○ … 了	○ 了 … 了
3	他喝了一杯水。 Tā hē le yì bēi shuǐ. · Він випив склянку води.	○ V+了	○ … 了	○ 了 … 了
4	现在七点了。 Xiànzài qī diǎn le. · Вже сьома.	○ V+了	○ … 了	○ 了 … 了
5	妈妈做了米饭。 Māma zuò le mǐfàn. · Мама приготувала рис.	○ V+了	○ … 了	○ 了 … 了
6	天冷了。 Tiān lěng le. · Похолодало.	○ V+了	○ … 了	○ 了 … 了
7	我吃了三个苹果了。 Wǒ chī le sān ge píngguǒ le. · Я вже з'їв(ла) три яблука.	○ V+了	○ … 了	○ 了 … 了
8	她回家了。 Tā huí jiā le. · Вона пішла додому.	○ V+了	○ … 了	○ 了 … 了

② 找错误 Правильно чи ні? Познач ○, а якщо ✗ — виправ праворуч →

● контрольована практика

1	他去学校了。 Tā qù xuéxiào le.	○ 对 ✓	○ 错 ✗	→ _____
2	我没买了苹果。 Wǒ méi mǎi le píngguǒ.	○ 对 ✓	○ 错 ✗	→ _____
3	我每天喝了茶。 Wǒ měitiān hē le chá.	○ 对 ✓	○ 错 ✗	→ _____
4	下雨了。 Xiàyǔ le.	○ 对 ✓	○ 错 ✗	→ _____
5	我想喝了茶。 Wǒ xiǎng hē le chá.	○ 对 ✓	○ 错 ✗	→ _____
6	我没吃饭。 Wǒ méi chīfàn.	○ 对 ✓	○ 错 ✗	→ _____

LIVEWORKSHEETS

练习 liànxí · Практика

Ім'я: _____ Дата: _____

③ 对话 Діалоги: впиши 了, 没 або ✗ (якщо нічого не треба) (①–⑦)

● напівконтрольована практика

Вдома · 家

A 你吃饭① _ _ _ 吗?
Nǐ chīfàn ① ___ ma?

B ② _ _ _ 吃。你呢?
② ___ chī. Nǐ ne?

A 我吃③ _ _ _ 。我现在去商店。
Wǒ chī ③ ___. Wǒ xiànzài qù shāngdiàn.

B 你想买什么?
Nǐ xiǎng mǎi shénme?

A 我想买④ _ _ _ 苹果。
Wǒ xiǎng mǎi ④ ___ píngguǒ.

У школі · 学校

A 现在下雨⑤ _ _ _ 吗?
Xiànzài xiàyǔ ⑤ ___ ma?

B 没下雨。现在五点⑥ _ _ _ 。
Méi xiàyǔ. Xiànzài wǔ diǎn ⑥ ___.

A 你想喝茶吗?
Nǐ xiǎng hē chá ma?

B 想,我想喝⑦ _ _ _ 一杯茶。
Xiǎng, wǒ xiǎng hē ⑦ ___ yì bēi chá.

④ 看图写句 Подивись на малюнок і напиши речення з 了 (слова-підказки під малюнком)

● вільна практика

a

Миска порожня.
我 · 吃 · 米饭

b

Годинник показує сьому.
现在 · 点

c

Було сонце → тепер дощ.
下雨

d

Покупки: два горнята.
我 · 买 · 两个 · 杯子

⑤ 回答问题 Дай відповідь на запитання, спираючись на формат

● вільна практика

1 你昨天做什么了?
Nǐ zuótiān zuò shénme le? · Що ти робив(ла) вчора?
Формат: 我昨天……了……。

2 现在几点了?
Xiànzài jǐ diǎn le? · Котра зараз година?
Формат: 现在……点了。

3 你买东西了吗?
Nǐ mǎi dōngxi le ma? · Ти щось купив(ла)?
Формат: 我买了……。 / 我没买……。

LIVEWORKSHEETS